

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí David Bouma

Autor/autorka práce: Michaela Drápalíková
 Studijní program/obor: Teologické nauky
 Název práce: Neposkvrněné početí Panny Marie v proměnách času. Změny a
 kontinuita mezi českým XIX. stoletím a současnou progresivní mariologií
 Vedoucí práce: David Bouma
 Rozsah práce: 68 započítatelných stran plus seznam literatury

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐

Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☐	☒	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☐		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☐		☒	

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Anotace diplomové práce i její úvod slibují, že autorka "se bude věnovat dogmatu o Neposkvrněném početí Panny Marie v širších kontextech." Cílem práce má pak být "představit českou mariologii v desetiletích kolem termínu vyhlášení dogmatu a porovnat ji se současnou mariologií, tak jak ji nacházíme od paradigmatického LG 8 až k dokumentu Mezinárodní papežské mariánské akademie Matka Páně, památka, přítomnost, naděje." Diplomantka též plánuje "vyhodnocovat nejen kontinuitu mezi českou mariologií a mariánskou zbožností 19. století na jedné straně a současnou teologickou produkcí (zejména s ohledem na dogma z roku 1854) na straně druhé, ale též se pokusíme identifikovat způsoby, jakými se dogma o Immaculatě kontextuje, interpretuje, obhajuje a hlásá dnes. Použitou metodou bude analýza a komparace textů."

Je třeba říci, že sympatické cíle se paní Drápalíkové podařilo naplnit jen částečně. Chvályhodně sice pročetla řadu mariánských a mariologických textů od českých autorů 2. poloviny 19. století a začátku 20. století, nicméně už sama struktura práce poukazuje na určité nepochopení. Proč je 8. hlava Lumen gentium na konci prezentační 2. a 3. kapitoly? Vždyť právě mariologické pojednání v konstituci o církvi 2. vatikánského koncilu představuje onu paradigmatickou změnu, na kterou se odvolávají důležité pokoncilní texty, ke kterým se chcete vztahovat! Bylo by dle mého výhodnější vyhodnocovat změny a kontinuitu v mariologii v posledních zhruba dvou staletích s ohledem na LG 8 a především na dokument Mezinárodní papežské mariánské akademie (MPMA) Matka Páně, památka, přítomnost, naděje. První text je koncilní, druhý je mezinárodní, kolektivní, expertní, s vazbou na magisterium, a z tohoto důvodu jsem oba texty autorce naléhavě doporučoval jako referenční bod pro metodu zpracování českých historických mariologických pokusů. Mnohem výhodnější by bylo věnovat se v 1. kapitole kontinuitě a inovacím v LG 8 plus dokumentu MPMA Matka Páně (jako v jistém smyslu uzrálému plodu této recepce) a ve světle takto postavené kapitoly nahlédnout do dějin české mariologie. Tu představit a zhodnotit. Vyhnula byste se poněkud roztržitému vyznění 4. kapitoly (neumím pochopit, proč je Laurentin a Guardini v kapitole s historickou českou mariologií) a především metodologickému vakuu, ve kterém se Vaše jinak pilná práce vznáší!

Hodnocení: Přes upřímnou snahu a očividný zájem o problematiku autorce vypadla urgentní otázka inkulturace mariologie a mariánské úcty nejen v zemích třetího světa, ale také v rychle se proměňujícím kulturním panorámatu západního světa. Až příliš stručně se dotýká MUDr. Drápalíková místa Marie z Nazareta v současné ekleziologii, jakoby nebylo zásadní, že od ní církev přebírá svůj „mariánský profil“ a svoji charakteristickou úlohu panny – nevěsty – matky a v níž také uznává svůj vzor a svou eschatologickou ikonu. Jedním z hlavních rysů progresivní teologie je také rozšíření referenčního rámce mariologie. Druhý vatikánský koncil pojednal o tajemství Matky Páně v rámci christologie a ekleziologie (opět LG 8) a podle dokumentu Matka Páně je nutno tento rámeček ještě rozšířit na jedné straně vertikálně o poměr mezi mariologií a trinitologií, na druhé straně horizontálně o poměr mezi mariologií a lidstvem a celkem stvoření.

Závěr: Předkládaný text přes výše naznačené výhrady (zejména metodologickou nedůslednost a nelogické členění textu) ještě splňuje dle mého nároku kladené na tento typ kvalifikační práce a doporučuji jej k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. V čem současná mariologie spatřuje pozitivní aspekt tajemství vyjádřené dogmatem z roku 1854? Proč klade tento důraz?
2. Jaký dopad má učení o neposkvrněném početí pro teologii mimokřesťanských náboženství? Můžeme spasitelský význam těchto náboženských tradic lidstva úzce spojovat s mariologickým termínem „předvykoupení“?
3. Neimplikuje dogma, kterému jste chtěla dát zvláštní prostor ve Vašich diplomních mariologických úvahách, něco jako retroaktivitu Kristova spasitelství?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum:

Podpis: